

Til Stortingets energi- og miljøkomité

Oslo, 16. oktober 2022

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023

Klimasatsingen i industrien må styrkes vesentlig, i tråd med hva klimamålene krever!

Utslippsfremskrivningene i nasjonalbudsjettet viser tydelig at vi ikke når våre klimamål med dagens tiltak, verken målene for 2030 eller 2050. Dette skyldes ikke at vi ikke vet om og hvordan målene kan nås, men at tiltakene ikke er kraftige nok, samt at det mangler tiltak rettet mot å utløse utslippskutt i industrien.

Fastlandsindustrien står fortsatt for klimagassutslipp som tilsvarer 11 - 12 millioner tonn CO₂, hvorav 10 - 11 millioner tonn i kvotepliktig sektor. Forum for Miljøteknologi har i mange år holdt frem at fastlandsindustrien mot 2030 kan kutte minst halvparten av disse utslippene hovedsakelig med tilgjengelig teknologi og med lavere kostnad enn mange andre utslippskutt regjeringen legger opp til. Dette er nå bekreftet både av Miljødirektoratet i rapporten «Grønn omstilling» og i regjeringens egen plan for «Grønt industriløft». Potensialet for utslippskutt mot 2030 i fastlandsindustrien tilsvarer over 10 prosent av de totale norske utslippene. Dette er et vesentlig - og helt nødvendig - bidrag til å nå de norske klimamålene. Vi vet hva vi kan oppnå og hva som skal til.

Det er bemerkelsesverdig at regjeringen ikke følger sitt egen veikart for et «Grønt industriløft» i sitt forslag til budsjett. Tvert imot kuttes satsingen på grønn omstilling på vesentlige punkter. Regjeringen lanserer en «Grønn nærings- og eksportomstillingspakke» som i ubetydelig grad innebærer ny satsing og hvor det det foretas et betydelig kutt i miljøteknologiordningen, som i over ti år har vært et grunnleggende virkemiddel for utslippskutt i industrien. En økt ramme for grønne vekstlån er positiv, men fremstår som lite reell. Dette skyldes at tapsavsetningene er redusert kraftig slik at Innovasjon Norges reelle muligheter til å øke sine innovasjonslån er betydelig svekket.

Regjeringens presenterer en plan for 10 TWh redusert energibruk i bygg innen 2030. Det er i utgangspunktet positivt at regjeringen nå tar dette på alvor. Imidlertid vises det hovedsakelig til eksisterende virkemidler og lanseres i ubetydelig grad nye/forbedrede tiltak. Energieffektivisering ble tatt ut av Enovas målekriterier i siste mandat revisjon. Dagens kraftsituasjon og det behovet for ny fornybarkraft som klimautfordringene krever, gjør at Enova igjen bør fungere som et viktig virkemiddel for å oppnå energieffektivisering, i bygg, industri og i andre deler av økonomien.

Næringslivet og industrien trenger forutsigbare rammer for sin klimasatsing. Målsettinger, strategier, «pakker» og intensjoner er positivt, men ikke nok. Det må etableres virkemidler i tråd med intensjonene, og bedriftene må kunne legge til grunn at de ikke fjernes eller kuttes underveis, slik vi nå ser dramatiske kutt i

miljøteknologiordningen. Stortinget kan ikke svekke virkemidlene samtidig som ambisjonene økes!

En stor og økende andel av klimagassutslippene skjer innenfor rammen av kvoteplikt. Den altoverveiende delen av utslippene i fastlandsindustrien er kvotepliktige. Kvotesystemet er ikke tilstrekkelig til å utløse reduksjonspotensialet i industrien frem til 2030, og det er ikke lenger nasjonale virkemidler tilgjengelig. Kvotepliktige utslipp er utenfor Enovas eksisterende mandat. Det er derfor et stort gap mellom regjeringens framskrivninger av utslipp av klimagasser i fastlandsindustrien og det som er mulig fram til 2030. Kampen om klimaendringene er en kamp om tid. Industrien må ta i bruk tilgjengelige lavutslippsløsninger nå. Vi har ikke råd til å vente.

Internasjonalt satses det nå betydelig på utslippskutt i industrien. Norske bedrifter står i fare for å sakke akterut og mister konkurransekraft. Flere norske bedrifter velger å etablere ny produksjon og utvikle ny teknologi i land med bedre vilkår for utslippskutt enn det Norge har.

Det haster med å etablere et sett av forutsigbare virkemidler som er dimensjonert slik at potensialet for kutt i utslipp kan realiseres. Forum for Miljøteknologi mener:

- *Det må etableres virkemidler som utløser utslippskutt i kvotepliktig industri*
Om Enovas mandat ikke endres slik at kvotepliktig industri omfattes, må det etableres virkemidler utenfor Enova, for eksempel i regi av Innovasjon Norge. Investeringstøtte og differansekontrakter er aktuelle virkemidler.
- *Satsingen på energieffektivisering må styrkes betydelig, både i bygg og i industri*
Enova må igjen få redusert energibruk som en del av sin målsetting.
- *Miljøteknologiordningen må økes til 1 milliard kroner*
Regjeringen foreslår et kutt på over 100 millioner kroner. I og med at 83 millioner kroner er øremerket Grønn Plattform, er den reelle reduksjonen på nesten 200 millioner kroner, eller 37 prosent!
- *Tilgangen på lån, garantier og egenkapital må økes betydelig*
Regjeringen har selv anslått et behov på 60 milliarder kroner. En betydelig del av dette må være tilgjengelig i løpet av 2-3 år for å være relevant i et 2030-perspektiv. Grønne vekstlån (Innovasjon Norge) er et godt og aktuelt virkemiddel gitt at rammene er vide nok. Men dette må suppleres med lån og egenkapital med mer tilpasset tildeling.

Med vennlig hilsen
Forum for Miljøteknologi

Marianne Lie (sign)

Medlemmer i Forum for Miljøteknologi

Yara
Elkem

Selvaag Gruppen
Hellefoss Paper

Fellesforbundet
Alcoa Norge

Norsk Hydro
TerraWatt

Borregaard
Energi Norge

Glencore

Forum for Miljøteknologi (FFM) består av en rekke av de største bedriftene i Norge innen prosessindustri, papirproduksjon, energiproduksjon og byggenæringen. Våre medlemmer har egne prosjekter innen miljøteknologi og fornybar energi. FFM's ambisjon er at norske bedrifter skal være verdensledende i utvikling og bruk av miljøteknologi